Lietas Nr. C29760214
Lietas arhīva Nr. C-3680-15/20

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2015.gada 17.martā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa

tiesnese I.Lūciņa-Linka

izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. B/ maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2014.gada 9.decembrī /pers. B/ cēlusi Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā maza apmēra prasību pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasībā norādīts, ka prasītājas un atbildētāja kopīgais dēls /pers. D/, dzimis /datums/, dzīvo pie prasītājas. Atbildētājs nesniedz ne prasītājai, ne arī dēlam pietiekamu materiālu, finansiālu un morālu palīdzību, pēdējo trīs mēnešu laikā bērna uzturēšanā nav iesaistījies, prasītājai visi maksājumi un bērna uzturēšana jāveic vienai.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus dēla aprūpei EUR 80 katru mēnesi līdz dēla /pers. D/ pilngadībai, bet ne mazāk kā 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Prasītāja lūgusi izskatīt lietu, nerīkojot tiesas sēdi.

Prasība pamatota ar Civillikuma 177. un 179.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665 un Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37.

Atbildētājs par celto prasību un lietas izskatīšanas laiku informēts Civilprocesa likuma 250.panta noteiktajā kārtībā, nosūtot paziņojumu uz atbildētāja pēdējo zināmo dzīvesvietu un, ņemot vērā to, ka atbildētājam nav deklarētās dzīvesvietas, oficiālā izdevumā „Latvijas Vēstnesis" 2015.gada 21.janvāra laidienā Nr.14 publicēts paziņojums par tiesas lietvedībā atrodošos civillietu un paziņojums par tiesvedībā atrodošās civillietas izskatīšanas veidu un datumu, norādot termiņu līdz 2015.gada 9.martam izmantot savas procesuālās tiesības.

Civilprocesa likuma 59.panta ceturtā daļa noteic, ka tiesa var izskatīt lietu bez atbildētāja piedalīšanās, ja pagājis ne mazāk kā viens mēnesis no aicinājuma publikācijas dienas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

Līdz ar to secināms, ka liets dalībniekiem par lietas izskatīšanas laiku un vietu, kā arī par sprieduma pieejamības datumu, ir paziņots likumā noteiktajā kārtībā.

Atbildētājs paskaidrojumus par celto prasību tiesā nav iesniedzis. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.$^{2\,1}$ panta otrajai daļai paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Ievērojot to, ka puses nelūdza lietas izskatīšanu tiesas sēdē un tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lieta tiek izskatīta rakstveida procesā, pusēm savlaicīgi paziņojot par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasībā izklāstītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un ir apmierināma.

No lietas materiāliem izriet, ka 2014.gada 21.aprīlī dzimušā /pers. D/ vecāki ir prasītāja /pers. B/ un atbildētājs /pers. C/, ko apliecina dzimšanas apliecības /numurs/ (lietas 8.lapa).

Civillikuma 177.panta pirmā daļa noteic, ka līdz *pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā.* Saskaņā ar Civillikuma 177.panta trešās daļas noteikumiem, *vecāku pienākums ir rūpēties pa bērnu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa, veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu, izglītošanu un audzināšanu.*

Civillikuma 178.panta otrā daļa noteic, *ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.*

Civillikuma 179.panta pirmā daļa noteic, ka *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa.* Saskaņā ar Civillikuma 179.panta otro daļu, *pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.*

Atbilstoši Civillikuma 179.panta piektās daļas nosacījumiem minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Tādējādi tiesa atzīst, ka vecāka pienākums nodrošināt bērnam uzturlīdzekļus minimālajā apmērā ir absolūts un tas nav saistāms nedz ar vecāka spējām dot uzturu, nedz ar viņa mantas stāvokli, kā arī neviens normatīvais akts neparedz vecāka atbrīvošanu no minētā pienākuma pildīšanas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" - *katra vecāka pienākums neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir ik mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.*

Saskaņā ar 2013.gada 27.augusta Ministru kabineta noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", kas stājās spēkā 2014.gada 1.janvārī (Ministru kabineta noteikumu redakcija, kas bija spēkā prasības pieteikuma iesniegšanas brīdī), 2.punktu minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros bija EUR 320.

Ar 2014.gada 2.decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.734 veikti grozījumi Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumos Nr.665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", nosakot, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros no

2015.gada 1.janvāra ir EUR 360.

Tādējādi prasības pieteikuma iesniegšanas brīdi minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem, neatkarīgi no viņu mantas stāvokļa, bērnam līdz 7 gadu vecumam ir EUR 80 mēnesī, bet no 2015.gada 1.janvāra – EUR 90.

Ņemot vērā to, ka prasītāja bērna uzturēšanai lūdz piedzīt uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteiktajā apmērā, un to maksāšanas pienākumu prasītajā apmērā nosaka Civillikums un Ministru kabineta noteikumi tiesai nav jāizvērtē atbildētāja mantiskais stāvoklis un bērna vajadzības. Ņemot vērā bērna intereses, tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļi nosakāmi atbilstoši valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēram un jānosaka procentu izteiksmē, jo minimālās darba algas apmērs ir mainīgs, tādēļ, mainoties minimālās darba algas apmēram, bērns uzreiz varēs saņemt lielāku uzturlīdzekļu summu. Turklāt uzturlīdzekļu apmērs, kas noteikts procentos no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas, dod iespēju precīzi noteikt uzturlīdzekļu summu *euro.*

Uzturlīdzekļi, tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedums lietā Nr. SKC-556), piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā – tātad no 2014.gada 9.decembra, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Ievērojot to, ka prasītājas aizgādība pār bērnu beidzas ar bērna pilngadības sasniegšanu (Civillikuma 219.pants), pēc kuras bērns pats iegūst pilnīgu tiesībspēju, uzturlīdzekļi par labu prasītājai bērnu uzturam piedzenami līdz bērna pilngadībai. Ja mantiskais stāvoklis izmainās, pusēm ir tiesības celt prasību par noteikto uzturlīdzekļu apmēra grozīšanu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu.

Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.*

Atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punkta un 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkta prasībām, no atbildētāja valsts labā piedzenama valsts nodeva EUR 162 apmērā.

Papildus tam, no atbildētāja valsts labā saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 983 „Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu aprēķināšanas kārtība" EUR 6,28 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam dodams termiņš labprātīgai sprieduma izpildei.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 193., 204[1]., 250.[25], 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda

Maza apmēra prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/ par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam sākot no 2014.gada 9.decembra līdz 2014.gada 31.decembrim EUR 80 (astoņdesmit *euro*, 00 centi) apmērā mēnesī un no 2015.gada 1.janvāra - EUR 90 (deviņdesmit *euro*, 00 centi) apmērā mēnesī, bet ne mazāk kā 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna septiņu gadu vecuma sasniegšanai un ne mazāk kā 30% (trīsdesmit procenti) no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas no bērna septiņu gadu vecuma sasniegšanas, līdz bērna pilngadības sasniegšanai

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu EUR 162 (viens simts sešdesmit divi *euro*, 00 centi) apmērā, kas iemaksājama pēc sekojošiem rekvizītiem: Saņēmēja iestāde: Valsts kase; reģistrācijas Nr.90000050138; konta Nr.LV55TREL1060190911200; BIC kods: TRELLV22; iemaksas mērķis: valsts nodeva tiesu iestādē lieta Nr. C29760214.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 6,28 (seši euro un 28 centi) apmērā, kas iemaksājami pēc sekojošiem rekvizītiem: Saņēmēja iestāde: Tiesu administrācija; reģistrācijas Nr.90001672316; konta Nr. LV51TREL2190458019000; BIC kods TRELLV22; iemaksas mērķis: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, lieta Nr. C29760214.

Noteikt /pers. C/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei - 10 (desmit) dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu samaksu, maksājumu dokumenti par valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu nekavējoties iesniedzami Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, Rīgā, Lomonosova ielā 10, 2.stāvā, 244.kabinetā vai nosūtāmi pa pastu.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas datuma, 2015.gada 17.marta, Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese I.Lūciņa-Linka